

Mikroliikenneluvan lupaehdot, perustelut ja luvasta perittävä taksa

Kaupunkirakennelautakunta 20.08.2025 § 95

Valmistelijat

liikenneasiantuntija Markus Käyhkö ja liikenneinsinööri Anette Korkiakangas

Uusi mikroliikennettä ohjaava laki on astunut voimaan 1.8.2025. Kunnilla on 1 kuukausi aikaa joko ottaa mikroliikennelupa käyttöön tai käyttää siirtymäaikaa. Siirtymäaikaa hyödynnyttäessä luvan käyttöönottoa saa siirtää enintään 1.1.2026 asti. Kunnilla on mahdollisuus delegoida mikroliikenneluvan käyttöönotto tietyille viranhaltijalle tai toimielimelle.

Mikroliikennelupa tullaan hakemaan sähköisesti ePalveluista. Tulevassa mikroliikenneluvassa on lupaehtoja liikennöintikauden, pysäköinnin, ajonopeuksien, ajokieltoalueiden ja anonymisoidun tiedon luovuttamisen osalta. Tulevan kauden mikroliikenneluvassa linjataan muun muassa liikennöintikauden olevan lähtökohtaisesti 1.5.–1.11., mutta kauden aloitusta ja lopetusta voidaan siirtää 30 päivällä. Kauden lopetuksessa mainitaan autojen siirto talvivarastoon ennen aurauksen alkamista. Nopeusrajoitus tulee olemaan keskustan tiheän asutuksen alueelle 20 km/h. Torille, kävelykadulle sekä Suntin alikulkutunnelille (Rautatienkadun ali) asetetaan 15 km/h nopeusrajoitus. Nopeusrajoitusalueiden määrittämisessä on käytetty perusteluina mm. tiheää risteysväliä, kapeaa ajoväylää, kävelypainotteisia alueita ja poliisin tietoon tulleiden onnettomuustilastojen mukaan vaarallisia risteyskohtia.

Viikonloppu- tai yöaikaisia nopeusrajoituksia ei tässä vaiheessa oteta käyttöön. Uuden lain myötä on astunut voimaan 0,5 promillen raja kevyellä sähköajoneuvolla ajamiseen, joka antaa poliisille paremmat mahdollisuudet asiaan puuttumiseen ja tämän vaikutusta on tarkoitus seurata ensin. Ennen poliisilla ei tätä mahdollisuutta ollut.

Kaupungin liikenneinsinööri on aiemmin tehnyt yhteistyötä mikroliikenneluvasta tarjoavien tahojen kanssa ja ehdotus on, että lupaehdoissa liikenneinsinööri olisi se viranhaltija, joka myöntää luvan hakijoille. Tämän seurauksena mikroliikenneluvan myöntämistä esitetään lisättävän liikenneinsinöörin toimivaltaan ja päivitettävän Kaupunkiympäristön toimintasääntöön 2025 kohtaan 4.3 Viranhaltijoiden erityinen ratkaisovalta kyseinen kohta.

Mikroliikenneluvan siirtymäaikaa ehdotetaan otettavan käyttöön vuoden 2025 loppuun asti. Käynnissä oleva mikroliikenneluvakaus on loppusuoralla ja syksyn aikana olisi mahdollista viimeistellä lupaehdot, varmistaa ePalveluiden sujuva toimiminen ja tehdä päätös luvan myöntämisestä sekä päivittää toimivalta Kaupunkiympäristön toimintasääntöön.

Mikroliikennettä ohjaavan lain mukaan kunnat saavat periä luvan myöntämisestä maksun lupaa hakevalta toimijalta ja maksun suuruus saa vastata enintään luvan käsittelystä syntyviä kuluja. Luvan myöntämisestä syntyviä kuluja on ollut vaikea määritellä etukäteen ja lupaprosessi koetaan muun yhteistyön ohessa kevyenä toteuttaa. Näillä perusteluilla esitys on, että tässä vaiheessa kaupunkisuunnittelu ei esitä mikroliikennelupaansa taksoa. Asiaan voidaan palata kerätyn kokemuksen myötä, mikäli tarve herää.

Asiaa käsiteltiin maankäyttötiimissä 18.6.2025 ja seuraavat esitykset on työstetty sen mukaisesti.

Kaupunkiympäristöjohtaja

Kaupunkirakennelautakunta päättää, että

1. mikroliikenneluvan myöntäminen lisätään liikenneinsinöörin toimivaltaan. Päivitys lisätään Kaupunkiympäristön toimintasääntöön 2025 kohtaan 4.3 *Viranhaltijoiden erityinen ratkaisuvälillä*
2. siirtymäaika otetaan käyttöön mikroliikenneluvan käytössä. Mikroliikennelupa tulee käyttöön 1.1.2026
3. mikroliikenneluvasta ei tässä vaiheessa peritä taksoa hakijalta.

Kaupunkiympäristöjohtajan muutettu esitys

Kaupunkirakennelautakunta päättää, että

1. mikroliikenneluvan periaatteista päättää kaupunkirakennelautakunta
2. mikroliikenneluvan myöntäminen lisätään liikenneinsinöörin toimivaltaan. Päivitys lisätään Kaupunkiympäristön toimintasääntöön 2025 kohtaan 4.3 *Viranhaltijoiden erityinen ratkaisuvälillä*
3. siirtymäaika otetaan käyttöön mikroliikenneluvan käytössä. Mikroliikennelupa tulee käyttöön 1.1.2026
4. mikroliikenneluvasta perittävä maksu valmistellaan ja lisätään kaupunkirakennelautakunnan taksoihin.

Päätös

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyi muutetun päätösesityksen.

Kaupunkirakennelautakunta 05.11.2025
507/08.00.00/2025

Valmistelijat

liikenneasiantuntija Markus Käyhkö ja liikenneinsinööri Anette Korkiakangas

Mikroliikenneluvan käyttöönotto ja luvan myöntäminen Kokkolan kaupungin organisaatiossa käsiteltiin kaupunkirakennelautakunnassa 20.8.2025 (§95). Tällöin päätettiin, että mikroliikenneluvan periaatteista päättää kaupunkirakennelautakunta, luvan myöntäminen lisätään liikenneinsinöörin toimivaltaan, siirtymäaika otetaan käyttöön 1.1.2026 saakka ja mikroliikenneluvasta perittävä maksu valmistellaan lisättäväksi kaupunkirakennelautakunnan taksoihin.

Mikroliikenneluvan ehdot jaetaan kahdeksaan eri osa-alueeseen. Näitä ovat luvan rajaaminen, luvan hakeminen, liikennöintikausi, pysäköinti- ja nopeusrajoitukset, ajokieltoalueet ja alueellisen ajoneuvojen enimmäismäärärajoitukset, lupaehdojen päivitys, ajoneuvojen siirrot, anonymisoidun datan luovutus ja seuraamukset lupaehdojen laiminlyönnistä. Lupaehdot, niiden tarkemmat perustelut sekä rajoitusten karttatiedostot on esitetty erillisissä liitteissä.

Luvan rajaaminen vain yhteiskäyttöisiin sähköpotkulautoihin perustuu siihen, että kaupungissa ei nykyisin ole käytössä kaupungin tai yksityisen tahon operoimaa kaupunkipyöräjärjestelmää tai muuta vastaavaa. Esitetty mikroliikenneluvasta perittävä taksa (175 euroa) perustuu kaupunkiympäristön olemassa olevien taksojen tarkasteluun, luvan käsittelyn arvioituun työmäärään sekä muiden kaupunkien asettamien taksojen vertailuun.

Mikroliikennettä ohjaavan lain myötä mikroliikenneluvassa voidaan säädellä kauden pituutta. Tähän nojaten lupaan lisätään liikennöintikausi 1.5. – 1.11., jonka ulkopuolella luvanvaraista toimintaa ei saisi harjoittaa ilman, että kaupunki on siihen antanut suostumuksen lupaehdoissa mainituin ehdoin. Kauden aloitus- ja lopetuspäivät on valittu siten, että oleellista liikenneturvallisuuteen, esteettömyyteen tai katujen- ja muiden yleisten alueiden puhtaana kunnossapitoon liittyvää estettä ei syntyisi. Kauden aloitusajankohdan määrittäminen perustuu muun muassa Ilmatieteen laitoksen lumitilastojen tarkasteluun, kaupungin kunnossapidon asiantuntijahaastatteluihin sekä aikaisempaan kokemukseen. Lupaehdoin on lisätty 30 päivän siirtomahdollisuus kauden aikaistamiselle tai viivästyttämiselle. Siirrosta sovitaan erikseen.

Lupaehdoissa asetetaan rajoituksia pysäköintiin, nopeuteen ja ajokieltoalueisiin. Nopeusrajoitusalueiden määrittämisessä on huomioitu esteettömyys ja liikenneturvallisuus. Tori ja kävelykatu ovat kävelypainotteisia alueita, joissa muiden alueella sallituiden ajoneuvojen tulisi sovittaa ajonopeus kävelyyn ja näillä alueilla nopeus rajoitetaan olevan 15 km/h. Nopeusrajoitusta 20 km/h on käytetty alueilla, joilla se on perusteltua muun muassa tiheä kaupunkirakenne ja suuremmat liikennemäärät, kapea jalankulkijoille ja pyöräilijöille varattu tila sekä tehdyt liikenneturvallisuushavainnot tai huonot näkemät huomioiden. Suurin osa pysäköintirajoituksista on olleet käytössä jo aikaisemmilla kausilla. Uusina alueina on lisätty kaupungin hallinnoimien alikulkujen kohdalle pysäköintikiellot ja

näiden lisäksi muun muassa keskustaan on lisätty alueita, joilla pysäköinti sallitaan vain merkityillä paikoilla, esimerkiksi maalatuilla pysäköintipaikoilla tai potkulautatelineillä. Erillisiä yöaikaisia nopeusrajoituksia ei toistaiseksi esitetä asetettavaksi. Poliisilla on lakimuutoksen myötä paremmat mahdollisuudet puuttua alkoholin alaisena ajamiseen ja kaupunki seuraa tämän vaikutusta ennen yöaikaisten rajoitusten asettamista. Tilastotietojen ja kokemusten tarkentuessa yöaikaista nopeusrajoitusta tullaan seuraamaan tarkasti.

Laissa ajoneuvojen siirrosta on maininta, että mikroliikenneluvan ehtojen vastaisesti pysäköidylle ajoneuvolle saadaan suorittaa lähitai varastosiiro välittömästi. Kunnallinen pysäköinnin valvonta tulee tekemään sähköpotkulaudoille lähisiirtoja ja tiedottaa näistä kaupunkisuunnittelua sekä tiemestaria. Näin siirtojen tarvetta saadaan samalla kartoitettua käytännössä.

Liite A	Mikroliikenteen lupaehdot
Liite B	Lupaehtojen perustelut
Liite C	Nopeusrajoitusalueet
Liite D	Pysäköinti- ja ajokieltorajoitukset

Kaupunkiympäristöjohtaja

Kaupunkirakennelautakunta päättää, että

1. lupaehdot ja rajoitukset hyväksytään sekä lisätään liitteiksi 1.1.2026 käyttöön otettavaan mikroliikennelupaan
2. mikroliikenneluvasta perittävä maksu (175 euroa) hyväksytään ja otetaan käyttöön 1.1.2026 alkaen.

Päätös